

Megaprojektens megaprojekt: fusion

Ren energi – utan radioaktivt avfall eller koldioxidutsläpp. Det var planen med fusionsreaktorn ITER. Nästan 40 år senare är målet fortfarande inte i sikte. Kommer man någonsin att lyckas? UR.

Går det att ta ner solen på jorden? År 1985 fattas beslutet att en fusionsreaktor ska byggas. Den ska ge helt ren energi, utan radioaktivt avfall eller koldioxidutsläpp. Nu har det gått snart 40 år, ITER har drabbats av den ena motgången efter den andra, och kostnaderna har blivit astronomiska. Dessutom finns ingen fusions-el i sikte. Vi funderar på varför det aldrig blir som man tänkt sig – i alla fall inte i megaprojektens värld.

Medverkande:

Anna Åberg, teknikhistoriker på Chalmers; Jan Källne, professor emeritus vid Institutionen för elektroteknik, Uppsala universitet,

Programledare, Marcus Hansson och Malin Olofsson.

Research, Jennifer Sjöblom
Producent, Therese Uddenfeldt

Referenser i urval: Megaprojekt

Hitta till Anna Åberg, teknikhistoriker på Chalmers

<https://www.chalmers.se/personer/abergan/>

Anna Åbergs forskning om ITER

<https://research.chalmers.se/publication/5eb39a0b-6067-4ad6-8991-1fc64b7f21d3>

Artikel om Bent Flyvbjergs Iron Law

<https://www.cbc.ca/radio/thecurrent/megaprojects-bent-flyvbjerg-1.6759958>

Artiklar om nya problem på ITER, 2023

<https://www.scientificamerican.com/article/worlds-largest-fusion-project-is-in-big-trouble-new-documents-reveal/>

<https://www.world-nuclear-news.org/Articles/ITER-component-removed-for-repairs>